

4.12.2005

Vážený pánové,

I. ÚVOD

V březnu 2006 by to bylo pět let, co mě tady každého čtvrt roku na každé správní radě vidíte a slyšíte skládat účty za činnost SILMOS s.r.o. a celého Sdružení pro výstavbu silnic Praha.

Když jsem v březnu 2001 na konferenci k 20. výročí založení Sdružení nastupoval do funkce jednatele Sdružení, bral jsem to za sebe i za celý SILMOS jako obrovskou výzvu a odpovědnost. Naším společným cílem bylo pokračovat v práci zakladatelské generace a s plným nasazením pokračovat v činnosti pro Sdružení. Vždyť kvůli tomu byl původně SILMOS jako sekretariát Sdružení založen. Byl to pro mě i osobní úkol obstat v přímém pracovním kontaktu s nejvyššími představiteli největších firem silničního stavitelství.

Nevím, do jaké míry se společnosti SILMOS a mně samotnému dařilo naplňovat Vaše představy a nároky na naši práci. To, že jsme nikdy nebyli vystaveni pokárání nebo otevřené kritice, nebereme jako potvrzení dokonalosti naší práce, ale jako projev Vašeho taktu a pozornosti, které si za celý tým velice vážím. Motivovalo nás to k tomu, abychom se snažili ještě více zasloužit si Vaše uznání a ocenění.

Dnes ovšem není slavnostní atmosféra pro zhodnocení všeho toho, co bylo ve Sdružení za posledních pět let vykonáno. Dnes, když před Vámi stojím naposledy jako jednatel Sdružení a jako Váš kolega jednatel SILMOS s.r.o., chápu tuto situaci tak trochu jako impuls a možná i úkol pro Vás a Vaše zhodnocení uplynulých pěti let.

II. DŮVODY ODCHODU SILMOS s.r.o. ZE SDRUŽENÍ

Pro dnešní jednání správní rady jsem Vám poslal zprávu „Kritická situace SILMOS s.r.o. jako servisní organizace Sdružení“. Nevím, jak mnoho pozornosti a času jste mohli věnovat této zprávě s řadou faktů, proto chci ještě jednou jasně a srozumitelně formulovat důvody odchodu SILMOS s.r.o. ze Sdružení.

Neodcházíme proto, že by nás dál nebavilo dělat práci, kterou jsme dosud s chutí a bez ohledu na čas rádi dělali.

Neodcházíme proto, že bych se s někým nepohodl a z nějakého malicherného důvodu jsme nedokázali znovu nalézt cestu ke spolupráci.

Odcházíme z těchto tří důvodů:

- 1) V krizi, která nastala po zablokovaném projednávání norem pro nestmelené směsi, se ztratila jednota a akceschopnost Sdružení uvnitř i navenek a dodnes nebylo dosaženo schůdné řešení.

- 2) Tato krize nejen ohrozila schválení dlouhodobě připravovaných norem, ohrozila i navazující aktivity Sdružení jako školení s dotací z Evropských strukturálních fondů (leden – březen 2006), další pokračování projektu ISPROFOND Přejímání evropských norem pro stavbu vozovek (2006 – 2007). Tato krize existenčně ohrozila SILMOS s.r.o., neboť uvedené aktivity, sloužící především Sdružení, jsou vázány na samostatné hospodaření a přežití společnosti SILMOS. Nemohu převzít odpovědnost za uzavření smluv pro rok 2006 s vědomím, že za dané situace nám nebude umožněno dovést řešené úkoly a projekty k úspěšnému konci na technické úrovni a ve sjednaných termínech.
- 3) Vzniklá krize odhalila dlouhodobé personální oslabení SILMOS s.r.o. Zejména po loňském násilném oddělení certifikačního orgánu došlo ke skupinovému odchodu techniků, který nebyl zacelen. Jen díky náhradnímu řešení s externími tajemníky týmů a koncentrované součinnosti pracovních a řešitelských týmů nedošlo k ohrožení aktivit Sdružení. Je až s podivem, že se vůbec podařilo úspěšně dokončit úkoly roku 2004 a 2005 s tak pozitivními výsledky. Nicméně v současném personálním oslabení už SILMOS s.r.o. nedokáže plnit všechny potřebné úkoly a činnosti, které právě nyní, s finální přípravou harmonizovaných evropských norem pro asfaltové směsi, ještě zvýšily nároky na odbornou pracovní kapacitu a stanovené lhůty řešení. Mám odpovědnost za to, říci pravdu: SILMOS vykrvácel. A vzhledem k hlavnímu zaměření SILMOS s.r.o. jako servisní organizace Sdružení bych si dokonce troufl použít ještě mírně emocionálního vyjádření: Sdružení nechalo SILMOS vykrvácel.

III. KRITICKÁ SITUACE V PROCESU PŘIPOMÍNKOVÁNÍ A PROJEDNÁVÁNÍ EVROPSKÝCH NOREM

(vývoj od 51. zasedání SR dne 21.9. k 52. zasedání SR dne 7.12. 2005)

Závěr 4.1 Ukončení normalizačních úkolů – rozporem

Vzhledem k nedosažení konsensu a nedokončení regulérního připomínkovacího procesu budou rozpracované normy předány ČNI jako nedokončené, bez vydání v českém jazyce. Evropská norma EN 13285 Unbound mixtures – Specification platí v EU nejspozději od 31. 12 2004 bez českého ekvivalentu.

- a) MD ČR: Jednání zástupců Sdružení s náměstkem ministra dopravy Ing. Jiřím Kubínkem se uskutečnilo až 22. a 25. listopadu 2005 s hlavním tématem jednání – notifikace resortních předpisů v EU. Písemné VYJÁDŘENÍ ke změnám tří harmonizovaných norem na kamenivo, ke kterým neměl Ing. L. Tichý, CSc., žádné připomínky, nebylo dosud dodáno. Podmiňující požadavek – souhlasné stanovisko ŘSD Praha, nebylo rovněž dodáno. Je tomu třeba rozumět tak, že státní správa odmítá schválit evropské normy, k jejichž zavedení je vázána mezinárodními smlouvami?
- b) ŘSD ČR: Předseda Sdružení Ing. Petr Čížek dohodnul s generálním ředitelem ŘSD ČR Ing. Petrem Laušmanem, že stanovisko ke skupině norem pro kamenivo a nestmelené vrstvy zpracuje za ŘSD ČR Ing. Otakar Vacín. Na Silniční konferenci dne 19.10. 2005 přislíbil Ing. O. Vacín Ing. Večerkovi, že stanovisko pošle do 24.10. K dnešnímu dni nebylo stanovisko ŘSD ČR zpracovatelům dodáno. Na poradě týmu pro asfaltové směsi za horka dne 21.11. vysvětlil před všemi účastníky porady Ing. Jiří Fiedler, že Ing. Vacín dosud neposlal stanovisko k uvedeným normám, protože ho teprve nyní konzultoval s SSŽ. Toto pozoruhodné zdůvodnění lze vysvětlit různým způsobem. Je známo, že stanovisko ŘSD obsažené v TKP 5 obsahuje některé nesplnitelné požadavky, zatímco ignorování více než deseti let výsledků zkoušek v ČR, zakotvených v domácích normách a předpisech, ze strany SSŽ představuje protikladnou pozici. Pokud by došlo

k užitečnému kompromisu mezi stanovisky ŘSD a SSŽ, jistě nebude dohodnuté stanovisko vzdálené od výsledků tříletých prací dílčího úkolu č. 4 projektu ISPROFOND, kterého se bohužel zástupci SSŽ fakticky neúčastnili. Pokud někoho napadne jiné vysvětlení, bude užitečné o něj požádat aktéry. Skutečností zůstává, že stanovisko ŘSD k evropským normám zasílaným 15. 8. 2005 a připomínkovaným 15. 9. 2005 nedošlo ani s tříměsíčním zpožděním. Lze považovat tento stav za normální?

- c) SSŽ: Sedmihodinové připomínkové jednání dne 15. 9. 2005 bez konečného závěru ukončil zástupce SSŽ Ing. František Svoboda slovy: „Dohodněte se jak chcete, my stejně nesouhlasíme“. Lze považovat toto stanovisko za konkrétní zhodnocení 2,3 mil. Kč, které věnovaly členské organizace Sdružení na řešení projektu ISPROFOND?

Závěr 4.3 Zrušení plánovaných kurzů školení

K jednotlivým skupinám norem pro stavbu vozovek (Nestmelené vrstvy – 1.Q 2006) nebudou uskutečněny připravované kurzy, vzhledem k tomu, že nebyly schváleny řešené normy. Případné získání dotace ve výši 3,1 mil. Kč pro Sdružení na školení pro nestmelené vrstvy nebude čerpáno.

Školení uspořádané v roce 2005 k harmonizovaným evropským normám na kamenivo stálo jednoho účastníka ze Sdružení 1 950,- Kč. Pro další kurz školení k nestmeleným vrstvám požádal SILMOS s.r.o. o dotaci ve výši 3,1 mil. Kč z Evropských strukturálních fondů. Tato dotace by nejen hradila veškeré náklady, ale dokonce by podnikům částečně uhradila mzdu zaměstnanců, kteří by školení absolvovali. Teoreticky by tedy za vyslání účastníka školení mohla členská organizace Sdružení ještě inkasovat.

Rozhodnutí o tomto operačním programu bylo uskutečněno teprve minulý týden, zatím bez oficiálního vyhlášení výsledků. V případě, že dotace bude získána, je Sdružení opravdu tak bohaté, že si může dovolit nechat ji propadnout jen kvůli tomu, že se nenašla síla vetovat osamocené likvidační stanovisko jedné členské organizace a hluboké mlčení MD ČR a ŘSD ČR? Veškeré technické podklady z připomínkových řízení jsou zkompletovány u zpracovatele normalizačních úkolů SILMOS s.r.o. Bez odblokování stavu z 15. 9. se strany SSŽ a zasláním kompletních VYJÁDRĚNÍ s připomínkami od MD ČR a ŘSD však nelze postoupit dále.

Závěr 4.2 Ukončení projektu ISPROFOND č. 5006210013 v roce 2005

Práce plánované a rozpracované v roce 2005 budou dokončeny a projednány schváleným postupem. Návrhy ČSN EN, NA, ČSN jako požadované výstupy projektu byly naplněny bez ohledu na výsledky připomínkového jednání. Práce plánované na rok 2006 a 2007 k dalším sadám specifikací pro stavbu vozovek nebudou zahájeny.

Práce na projektu ISPROFOND Přejímání evropských norem pro stavbu vozovek v třetím roce řešení 2005 byly odevzdány SFDI 6. prosince a jsou dnes k dispozici na správní radě. Jako koordinátor projektu a smluvní partner SFDI cítím odpovědnost za celé předchozí řešení a prohlašuji, že výsledky práce odpovídají vynaloženým prostředkům, naplnily svůj cíl a výrazně pomohly k postupnému procesu přejímání evropských norem pro stavbu vozovek. Práce jsou však teprve v polovině. Krátký přehled „pracovní korespondence“ v příloze vysvětlí, za jakou cenu bylo řešení dokončeno i další důvody, které neumožňují v této práci dál pokračovat.

Dílčí úkol 3: Cementobetonové kryty vozovek a zálivkové hmoty.

Tento dílčí úkol byl v letošním roce prakticky dokončen zpracováním a zavedením evropských norem pro cementobetonové kryty. Navazující ČSN 73 6123-1 Stavba vozovek – Cementobetonové kryty – Část 1: Provádění a kontrola shody uzavřela vzorový postup EVROPSKÁ NORMA – NÁRODNÍ PŘÍLOHA – NORMA PRO VLASTNÍ VRSTVU (ČSN), který lze aplikovat pro další skupiny technologií.

Oproti jiným dílčím úkolům byl DÚ 3 metodicky nejjednodušší, nebyly organizovány porovnávací zkoušky, ale pouze několikaleté analýzy běžně kontrolovaných parametrů. Dvojice hlavních provozovatelů technologie cementobetonového krytu pod vedením odpovědné řešitelky Ing. Marie Birnbaumové dokázala dospět k bezproblémovému dokončení přejímaných evropských norem. Nicméně zpracování národních příloh a navazující ČSN si vyžádalo desítky hodin v postupně precizovaných verzích a ukázalo, jak náročný je úkol úplného zavedení nové generace norem.

Dílčí úkol 4: Nestmelené podkladní vrstvy.

Cílem letošního roku bylo zavést EN 13285 pro nestmelené směsi spolu s navazujícími ČSN pro provádění nestmelených vrstev a pro tým č. 8 doporučenou normu na technologii vibrovaného štěrku. Průběžným postupem řešení porovnávacích zkoušek bylo nastínit schůdné východisko k požadavkům TKP 5 a současně dokončit dílčí úpravy harmonizovaných norem na kamenivo. Nepřijetí dohodnuté metodiky zkoušek zpracovatelem DÚ 4 vedlo k rozkolu na jednání týmu č. 8 dne 20.4. s doporučením, aby se oddělily skupiny pro technologie CB krytů a podkladních vrstev. Problémy s vyhodnocením dořešených výsledků zkoušek tří nezávislých laboratoří vedly až k odvolání řešitele DÚ 4 s tím, že finální práce na dokončení vyhodnocení zkoušek i podoby předkládaných norem muselo převzít koordináční pracoviště projektu. – Zablockované připomínkové jednání dne 15. září nezpochybnilo výsledky řešení, ale zpochybnilo ochotu zainteresovaných účastníků dospět k společně přijatému řešení a zavedení norem. Pokud se státní správa nehodlá účastnit připomínkových jednání k zaváděným evropským normám v českém překladu a s národními přílohami, znamená to, že bude zadávat práce podle anglických originálů evropských norem, které už platí a byly vyhlášeny ve Věstníku ÚNMZ?

IV. SPOLEČNÉ ZÁSADY K PŘEJÍMÁNÍ EVROPSKÝCH NOREM PRO POZEMNÍ KOMUNIKACE DO NÁRODNÍCH NOREM A PŘEDPISŮ

Tento dokument schválila Asociace kamenoprůmyslu ČR i předsednictvo Sdružení pro výstavbu silnic Praha, ale nebyl akceptován státní správou, zastoupenou ŘSD ČR a MD ČR. Na otázku z této strany: „A proč tam jsou kameníci a ne třeba mlékaři“, lze nalézt snadnou odpověď: „Až budeme stavět silnice z tvarohu, jistě budeme spolupracovat s mlékárenským průmyslem a jeho normami.“ Silničářům by mělo být známo, že kamenivo tvoří základní materiál pro stavbu silnic, dálnic, mostů a evropské harmonizované normy pro kamenivo účinné od 1.6.2004 přinesly první sadu skutečně zavedených evropských norem k plnému použití pro stavbu vozovek. „Společné zásady“ měly vyhlásit to, co vyplývá z Vnitřních směrnic CEN: současně se zavedením evropských norem je nutno zrušit konfliktní národní normy. Pokud panuje dosavadní představa, že do TKP a TP lze napsat bez ohledu na EN a ČSN cokoli, pak notifikace těchto rezortních předpisů přinese řadu překvapení.

V každém případě je pochopitelné, že výrobci kameniva, rovněž členové Sdružení pro výstavbu silnic Praha, chtějí mít záruku, že po náročném zavedení evropských norem nebudou již dále libovolně zpřísnňovány požadavky v rezortních předpisech.

V. ZÁKLAD ČINNOSTI SDRUŽENÍ: TECHNICKÁ PRÁCE

Z předchozího výkladu i zaslané písemné zprávy vyplývá ohrožení čtyř strategických aktivit, kterými SILMOS rozvíjel činnost pro Sdružení a celý obor silničního stavitelství: Vlastní normalizační úkoly, navazující školení, předcházející práce na výzkumných projektech, např. ISPROFOND, s certifikační činností odloučenou už v loňském roce.

Neohrožena zůstává jen vlastní činnost sekretariátu Sdružení, nad kterou se však vznáší otazník, jaké budou faktické aktivity Sdružení, pokud dojde k omezení či likvidaci vlastní technické práce.

Na konferenci Asfaltové vozovky 2005 podal velmi pěkný komentář k novým aktivitám EAPA generální tajemník pan Jürgen Sturm. Ač sám právník, delegovaný do přestěhované kanceláře v Bruselu s cílem aktivní účasti na připomínkování evropských směrnic významných pro asfaltový průmysl, vyjádřil jasně a nepochybně, že základní platformou činnosti EAPA zůstává vlastní technická práce. Jejím momentálně nejviditelnějším výsledkem jsou právě evropské normy pro asfaltové směsi.

Zastávám po celou dobu, co pracuji pro Sdružení, stejný názor. Přitom doufám, že mi nemůže být vytknuto zanedbávání jakýchkoli jiných pracovních činností, vyplývajících z praxe jednatele Sdružení. Nicméně pokud byla členská základna Sdružení v uplynulém pětiletí významně posílena, pak to bylo příchodem pětice nejvýznamnějších výrobců kameniva v České republice: Tarmac CZ a.s., Českomoravské štěrkovny a.s., Kámen Zbraslav spol. s r.o., Hanson ČR a.s., Kámen a písek spol. s r.o. o roční produkci přes 2,5 mld. Kč. Důvod, proč tyto významné organizace vstoupily do Sdružení, když existuje Těžební unie nebo Asociace kamenoprůmyslu ČR, je prostý. Nebyla to žádná marketingová kampaň, ani reklamní nábor členů. Do Sdružení je přivedla systematická technická práce na převodu evropských norem. Obávám se, že opuštění této základní technické práce povede nejen k výraznému poklesu činnosti, ale i faktického vlivu Sdružení. Pokud k tomu nemá dojít, vracíme se zpět na začátek, k takovému personálnímu vybavení technického centra Sdružení, jakým disponoval od svého založení SILMOS s.r.o., které je dnes zdecimováno a k jehož obnovení nebyla nalezena cesta.

VI. PODNIKATELSKÝ POHLED NA ČINNOST SERVISNÍ ORGANIZACE SDRUŽENÍ

Dokumentovaný objem zakázek SILMOS s.r.o. v roce 2005 ukazuje, že výše přímého příspěvku od Sdružení byla zhruba třetinová, zatímco doplňkové aktivity, komplexně zaměřené na činnost prospěšnou pro obor i Sdružení, přinášely naopak vlastní přínosy členům Sdružení (ISPROFOND, ŠKOLENÍ...).

Otázka, zda se SILMOS s.r.o. Sdružení „vyplatil“, je velmi snadno zodpověditelná. Ztráty z povinné certifikace asfaltových směsí podle paragrafu 5 místo regulérního paragrafu 6 NV 163/2002 Sb. vyčísil Ing. Bohuslav Hála pro výrobce asfaltových směsí na 35 miliónů Kč ročně. Což k dnešnímu datu znamená dva roky a do účinnosti evropských norem další dva roky úspor. Tedy dohromady sedmdesát nebo dokonce sto čtyřicet miliónů Kč. Na kolik roků poklidné budoucnosti měl SILMOS předplaceno jen tímto důrazným zásahem proti úřední manipulaci? A to právě díky podrobné znalosti evropských směrnic, norem a předpisů v úzkostlivě zachovávané nestrannosti z hlediska technických argumentů. Právě tento sebeobětavý boj vedl loni SILMOS za celé Sdružení, i když za to zaplatil vynuceným roztržením a oddělením certifikační divize. Doufám, že v tomto světle pochopíte a prominete mé předchozí konstatování: SILMOS vykrvácel... Ale také bez výčitky: „Nechali jste SILMOS vykrvácel...“

VII. ZÁVĚR

Vážený pánové, na samém konci se vracím na začátek. Jestliže člověk pracuje přes dvacet let s plným zaujetím pro společnou věc, pak ji nezhodí ani ve chvíli vynuceného rozloučení. Nebudu zklamán, když s odstupem času dojde na pravdivost mých slov o nutnosti profesionálního odborného zázemí pro Sdružení, jak tomu vždy sloužil SILMOS. Když dojde k tomu, že si Sdružení tento odborný potenciál obnoví a znovu vybuduje. Nebudu tím zklamán, i když zůstane otázka, proč to nešlo učinit nyní, kdy se v oslabení a potřebě pomoci ze strany Sdružení ocitl SILMOS. Výklad, že jsem o to neměl zájem, není pravdivý.

Přeji upřímně Sdružení pro výstavbu silnic Praha mnoho dalších roků naplněné existence. Přeji, aby Sdružení našlo cestu z této situace, kterou jsem nazval kritickou, přeji,

aby Sdružení našlo řadu dalších profesionálně zdatných a zapálených lidí, kteří vybudují nezbytné zázemí pro práci Sdružení.

Zároveň se Vám omlouvám za přímočarost, se kterou jsem se vždy snažil nazývat věci pravým jménem, abychom je dokázali co nejefektivněji řešit, a za urputnost, s níž jsem za ně bojoval. Rád bych se omluvil všem, kteří by uvedené informace, sdělení či závěry brali osobně. Zejména chci vyvážit pohled na organizace, jejichž pozice v předloženém textu byla vystavena kritice. Víím, že na Ředitelství silnic a dálnic pracuje řada skvělých a odborně mimořádně fundovaných lidí. Za všechny bych chtěl jmenovat paní Ing. Marii Birnbaumovou, bez jejíž letité práce bychom neměli schválenou celou sadu evropských norem pro cementobetonové kryty vozovek. Stejně tak s vděčností vzpomínám na špičkové profesionály ze Staveb silnic a železnic, jmenovitě Ing. Jiřího Kašpara nebo Miloslava Bělohlava, kteří se pustili do práce zpracovatelů specifikací pro asfaltové směsi. K nim bych velice rád připojil jméno Ing. Josefa Krále, ředitele sdružení Chomutov – Křimov, který nám s mimořádnou ochotou vyhověl při výstavbě přeložky silnice I/7 v úseku Křimov – Hora Sv. Šebestiána s technologií vibrovaného šterku.

A zejména bych chtěl na závěr po pěti letech bezprostřední služby a práce pro Sdružení ve funkci jednatele poděkovat Vám, členům správní rady, za Vaši laskavost a ocenění, se kterým jste naši práci hodnotili.

Přeji Vám všem, každému jednotlivě i celému Sdružení všechno dobré.

Ing. Igor Večerka
jednatel SILMOS s.r.o.
a odstupující jednatel Sdružení